

Основно училище „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Горна Оряховица
гр. Горна Оряховица - 5120, ул. „Съединение“ № 19,
тел/факс 0618/ 272 71 e-mail: ou_garata@abv.bg

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на група за задължително предучилищно образование

към ОУ“Св.Паисий Хилендарски“ гр. Горна Оряховица

Програмната система е неотменна част от Стратегия за развитие на група за ЗПО при ОУ“Св.Паисий Хилендарски“ и реализира част от подцелите и дейностите на групата и глобалната цел при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве. Съгласно чл.70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищно образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

МИСИЯ

Утвърждаване на съвременни иновативни модели на възпитателно-образователната дейност, които осигуряват максимално развитие на детския личностен потенциал, да създадат възможности за пълноценна социална реализация на детето и развитие на способностите му в процеса на възпитание и обучение. Превръщане на групата за ЗПО в ОУ“Св.Паисий Хилендарски“ в желано и любимо място за децата от уязвимите групи, с подходящо организирани пространства за игра, познание и общуване, и в ценно място за сътрудничество и приоритет на семействата и екипа.

ВИЗИЯ

Утвърждаване в общественото пространство на групата като модерна, гъвка, конкурентна и необходима предучилищна институция, като среда за социално-културна, възпитателна и образователна работа, като съмишленник и партньор на деца, родители и учители чрез:

- осигуряване на условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от 5 и 6 годишна възраст;
- гарантиране на личностно-ориентиран и резултативно обоснован възпитателно-образователен процес в педагогическото взаимодействие;
- водене на постоянен конструктивен диалог, с доверие и подкрепа на родителите в името на децата.

ПРИОРИТЕТИ

Изграждане на хуманна, функционална и оптимална образователна среда.

Поставяне в центъра на педагогическите взаимодействия детската личност.

Концентриране усилията на педагога към постигане на трайни резултати, умения за критическо мислене и компетентност.

Взаимодействие и сътрудничество със семейството и обществеността.

Работа в екип, добра комуникация и споделяне на опит.

ЦЕННОСТИ

Организиране на учеща среда, решаване на задачи, свързани с интеграцията на децата и демонстриране на уважение към културните и етнически различия.

Осигуряване на условия за методическа помощ за постигане на високи резултати на база индивидуалните способности на децата, като – формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми; развиване на

самостоятелност, инициативност и отговорност у детето; формиране на умения за работа в екип(в групата); разгръщане на творческите заложби на всяко дете; формиране на умения за комуникиране и общуване, както с възрастни, така и с деца.

Включване на педагога в различни форми за повишаване или поддържане на базовата си квалификация.

Включване на семейството в живота на групата и работа с Обществения съвет.

ГЛОБАЛНА ЦЕЛ

Осигуряване на емоционален и психологически комфорт на децата билингви и създаване на оптимални условия за развитието на личностния им потенциал в учаща се среда. Организиране на ефективен учебно-възпитателен процес с цел овладяване на книжовния български език.

Комуникативно-речевата насоченост на обучението по български език предполага усъвършенстване уменията на децата в условия на билингвизъм да използват съзнателно, целенасочено, адекватно на конкретната комуникативна ситуация усвоените в практически план лингвистични знания с комуникативна цел.

Чрез езиковото обучение да се обогати речниковия им запас от думи и да се усъвършенстват уменията на децата:

- да се ориентират в комуникативната ситуация;
- да правят адекватен избор на изразни средства за реализиране на комуникативната цел;
- да участват в диалог по конкретна езикова тема;
- да създават устни текстове.

Децата в мултикултурна среда да имат възможност:

- да се включват в монологични и диалогични форми на устната реч в зависимост от комуникативната цел;
- да изразяват собствено мнение, като уважават мнението на останалите участници в общуването и ги изслушват;

- да конструират и съчиняват собствени текстове в устна форма по предложена нагледна опора например;
- да преразказват чужд авторски художествен текст или чута история.

За децата билингви формирането на комуникативно-речеви умения, на комуникативна компетентност е предпоставка за успешната им социализация и цялостното им личностно развитие.

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Основните подходи на педагогическо взаимодействие:

Игровият подход отговаря на потребностите на децата от игра, съответства както на спецификата на психофизиологическото им развитие, така и на равнището на езиковото и литературното им развитие. Непринуденото усвояване на абстрактната езикова информация в процеса на игра улеснява възприемането и осмыслиянето на езиковите понятия от деца билингви, непосещавали детска градина.

Личностно-хуманен – детето се приема като значима личност – с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него – оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект.

Индивидуален – съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

Дейностен – на детето се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване.

Функционално-стилистичният подход в педагогическото общуване в направление Български език в мултикультурна среда е пряко свързан с комуникативно-речевата му насоченост.

Комплексен – всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени върстници и възрастни.

2. Форми на педагогическо взаимодействие:

2.1 Основна форма на педагогическо взаимодействие е **педагогическата ситуация**, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса на възпитание и обучение, осигурява постигането на компетентностите определени в ДОС за предучилищното образование. Основни форми на педагогическо взаимодействие се провеждат по всички образователни направления.

2.2 Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Допълнителните форми се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в групата и в съответствие с интересите и потребностите на децата. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие, за разнообразяване живота на детето и адаптиране към училищното образование. Те се организират извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Могат да бъдат под формата на:

- Игри – театрални, игра-драматизация, сюжетно-ролеви, конструктивни, подвижни, спортно-подготвителни, музикални и др., които подпомагат социализацията на детето и по-бързото му приобщаване към средата в групата.
- Творчески занимания по интереси;
- Празници и развлечения в групата и в училището;
- Разходки, излети и наблюдения сред природата;
- Формиране на битови, здравни и хигиенни навици;
- Свободни дейности по избор на детето.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година започва на 15 септември и завърши на 31 май на следващата календарна година. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват условия и време за игра и почивка, закуска и самостоятелни дейности по избор на детето.

В ОУ“Св. Паисий Хиландарски“ групата за ЗПО е с полудневна организация на учебния ден и е смесена по възраст – III и IV възрастова група. Полудневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 6 последователни астрономически часа на ден преди обяд през учебната година. Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на училището. В полудневната организация в учебно време се редуват основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, които се определят от учителя на групата. Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение по възрастови групи изготвено от учителя и заверено от директора на училището.

1. Брой на педагогическите ситуации по образователни направления

Възрастова група/общ брой	Образователно направление	Брой педагогически ситуации
Трета – 15+2	БЕЛ	4
	Математика	2
	Околен свят	2
	Изобразително изкуство	2
	Музика	2
	Конструиране и технологии	2
	Физическа култура	3
		17

Четвърта – 17+2	БЕЛ	5
	Математика	3
	Околен свят	2
	Изобразително изкуство	2
	Музика	2
	Конструиране и технологии	2
	Физическа култура	3
		19

Продължителността на една педагогическа ситуация е от 20 до 30 минути по преценка на учителя.

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие е съобразно със спецификите на смесена по възраст група.

2. Седмично разпределение на педагогическите ситуации

Седмично разпределение за Трета възрастова група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Български език и литература	Математика	Български език и литература	Математика	Български език и литература
Изобразително изкуство	Български език и литература	Околен свят/ Природен свят	Музика	Конструиране и технологии
Физическа култура	Околен свят/ Социален свят	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство	Физическа култура
	Музика	Физическа Култура		

Седмично разпределение за Четвърта възрастова група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Български език и литература	Математика	Български език и литература	Математика	Български език и литература
Изобразително изкуство	Български език и литература	Околен свят/ Природен свят	Български език и литература	Конструиране и технологии
Математика	Околен свят/ Социален свят	Конструиране и технологии	Музика	Физическа култура
Физическа култура	Музика	Физическа култура	Изобразително изкуство	

3. Дневен режим при полудневна организация

Час	Основни и допълнителни форми
7.00-8.15	Прием на децата и дейности по избор
8.15-8.30	Утринна гимнастика
8.30-9.00	Закуска
9.00-9.30	Основна форма на педагогическо взаимодействие (педагогическа ситуация)
9.30-9.50	Почивка и игри
9.50-10.20	Основна форма на педагогическо взаимодействие (педагогическа ситуация)

10.20-10.40	Почивка и игри
10.40-11.10	Основна форма на педагогическо взаимодействие (педагогическа ситуация)
11.10-11.30	Почивка и игри
11.30-12.00	Основна форма на педагогическо взаимодействие (педагогическа ситуация)
12.00-12.40	Допълнителни форми, игри на открито (на закрито при неподходящо време)
12.40-13.00	Изпращане на децата
13.00-13.30	Индивидуална работа с деца и родители

4. Допълнителни форми в празничния календар на групата

Месец	Допълнителна форма	Дата	Отговорник
Септември	Празник „Първият звънец“ – откриване на първия учебен ден	15.09.2021 г.	Учителите
Октомври	Ден на усмивката „Хелуин“- празничен маскарад	01.10.2021г. 26.10.2021г.	С.Симеонова Родителски актив
Ноември	„Богатствата на есента“-изложба от изработени апликации и изделия Ден на толерантността Ден на християнското семейство	06.11.2021г. 16.11.2021г. 20.11.2021г.	С.Симеонова С.Симеонова Родителски актив
Декември	Запалване на коледните светлини Коледна работилница Празник “Добре дошъл, дядо Коледа!”	14.12.2021г. 17.12.2021г. 22.12.2021г.	Учителите С.Симеонова Родителски актив
Януари	Международен ден на думата „Благодаря“-развлечение Международен ден на прегръдката-развлечение „Баба приказки разказва“- развлечение	11.01.2022г. 21.01.2022г. 31.01.2022г.	С.Симеонова С.Симеонова Родителски актив

Февруари	БДП – „Стол, червено“ „Свети Валентин“- развлечение Ден на розовата фланелка	08.02.2022г. 14.02.2022г. 23.02.2022г.	С.Симеонова Родителски актив Учителите
Март	„Баба Марта бързала“-празник „8 март – Заедно с мама“ – празник Мартенска работилница – изложба от изработени апликации и изделия	01.03.2022г. 08.03.2022г. 16.03.2022г.	Родителски актив С.Симеонова С.Симеонова
Април	„Спорт за малки и големи“ – спортен празник Пролетни празници и обичаи „Шарен Великден“ - изложба	13.04.2022г. 21.04.2022г. 26.04.2022г.	С.Симеонова Родителски актив С.Симеонова
Май	„Празник на буквите“ Гържествено шествие Ден на детето - тържество	23.05.2022г. 24.05.2022г. 31.05.2022г.	С.Симеонова С.Симеонова Родителски актив

III. Тематични разпределения

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отдельни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда.

Приложение 1

Приложение 2

Часове по БДП – Трета възрастова група

№	Учебен предмет	Тема	Дата
1.	Околен свят	№3 Детска градина здравей. Пътят ми до детската градина	29.09.2021г.
2.	Околен свят	№8 Безопасност на улицата	19.10.2021г.
3.	Околен свят	№ 23 Улично движение	07.12.2021г.
4.	Околен свят	№ 31 Един ден на улицата през зимата	11.01.2022г.
5.	Околен свят	№ 53 Сам вкъщи и на улицата	12.04.2022г.
6.	Конструиране и технологии	№ 23 Пресичам правилно - ориентиране по схема	24.11.2021г.

Часове по БДП – Четвърта възрастова група

№	Учебен предмет	Тема	Дата
1.	Околен свят	№17 Моето родно място.Безопасност на улицата.	16.11.2021г.
2.	Околен свят	№23 На улицата	07.12.2021г.
3.	Околен свят	№37 Вкъщи и на улицата	02.02.2022г.
4.	Околен свят	№45 Хората,които се грижат за нашата безопасност. Регулировчик	01.03.2022г.
5.	Околен свят	№ 53 Детето и велосипедът	12.04.2022г.
6.	Конструиране и технологии	№23 Пътувам по земя и въздух	15.10.2021г.
7.	Конструиране и технологии	№65 Конструктивна игра БДП	27.04.2022г.

Проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителя в началото и в края на учебното време по образователни направления. Резултатите се вписват в дневника на групата. След изпълнение на дейностите по проследяването на постиженията на детето, учителят информира родителите за индивидуалните му постижения.

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио. Съдържанието му се определя с Правилника за дейността на училището. В ОУ“Св.Паисий Хилендарски“ портфолиото на всяко дете се съхранява на хартиен носител. В него се включва всичко, което показва хронологично индивидуалността в развитието на детето, в процеса на социализация, възпитание и обучение; резултати от постиженията по седемте образователни направления; резултати от дидактични задачи; подбрани и подредени материали, продукт на различните видове дейности, в които детето е участвало. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава. Преди края на учебното време учителят на групата установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие. Училището издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от IV възрастова група в края на предучилищното образование. Удостоверието се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати. В него може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.

IV. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Участниците в предучилищното образование са децата, учителите, директора и други педагогически специалисти, които си сътрудничат, вземат участие в организацията и/или активно участват в различните форми на педагогическо взаимодействие. Партньори и участници са и родителите, които съвместно с педагогическите специалисти формират положително отношение към училището. Предучилищната възраст е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните, които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование се полагат основите на учене през целия живот, като се осигура физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта. В резултат на сътрудничеството между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие. А това развитие в предучилищна възраст се осъществява под влиянието на различни и постоянно променящи се биологични и социални, вътрешни и външни фактори, сред които основна роля

- участие на родителите в процеса на предучилищното образование.

Включването на родителите в живота на детето е от голямо значение и има тристраничен характер:

- за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
- за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация;
- за учителя – за успешното постигане на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Родителите участват в подготовката, организацията и провеждането на традиционни и значими празници и развлечения, свързани с празничния календар на групата.

Родителска среща	15.09.2021г.
Работна среща с родители	Ноември
Родителска среща	02.12.2021г.
Работна среща с родители	Януари
Родителска среща	09.02.2022г.
Работна среща с родители	Март
Родителска среща	11.05.2022г.

1.3 Други форми за комуникация учител – родител

Във връзка с периодичното предоставяне на информация, относно: промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници и развлечения; материали във връзка с детското развитие; новини от живота в групата; продукти от дейността на децата и др. може да се използва следната форма:

- сайт на училището;
- информационни табла за родителя;
- портфолио на детето в групата.

2. Взаимодействие с обществени организации и институции

Основен приоритет в Стратегията на ОУ“Св. Паисий Хилендарски“ е за работещо партньорство и добра координация, за разширяване на контактите и сътрудничеството с родители, родителски активи, различни социални, здравни, културно-просветни и др. институции и организации, подпомагащи дейността на училището:

- Поддържане на партньорски отношения с НЧ „Напредък“.
- Координация и сътрудничество с дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“.
- Взаимодействие с община Горна Оряховица, Районно полицейско управление – Горна Оряховица, РЗИ – В. Търново
- Сътрудничество с Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ и др. организации.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Стратегията за развитието на групата за ЗПО е част от Стратегията за развитие на ОУ“Св. Паисий Хилендарски“, гр. Горна Оряховица за периода 2020 – 2024г.

Програмната система е неразделна част от Стратегия за развитие на групата за ЗПО и е с действие за учебната 2021/2022 г.

Приета е с решение на ПС, Протокол №13/ 13.09.2021г.

Тя е отворена система и може да бъде променяна съобразно възникнала необходимост отново с решение на ПС.

Изготвил: Соня Симеонова – учител в група за ЗПО